

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕНЬ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНА ЮРИДИЧНА БІБЛІОТЕКА

УКРАЇНА У ФОКУСІ ІНОЗЕМНИХ ЗМІ

Серпень 2020

**УКРАЇНА У ФОКУСІ
ІНОЗЕМНИХ ЗМІ:
РЕФЕРАТИВНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД**

Серпень 2020

Інформаційно-аналітичний бюлетень
на базі оперативних матеріалів

Засновники:

Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського
Національна юридична бібліотека

Виконавці проєкту:

Т. Полтавець (відповідальна за випуск),
А. Берегельський (інфографіка),
О. Карашук, І. Соболева,
В. Вакульчук

ЗМІСТ

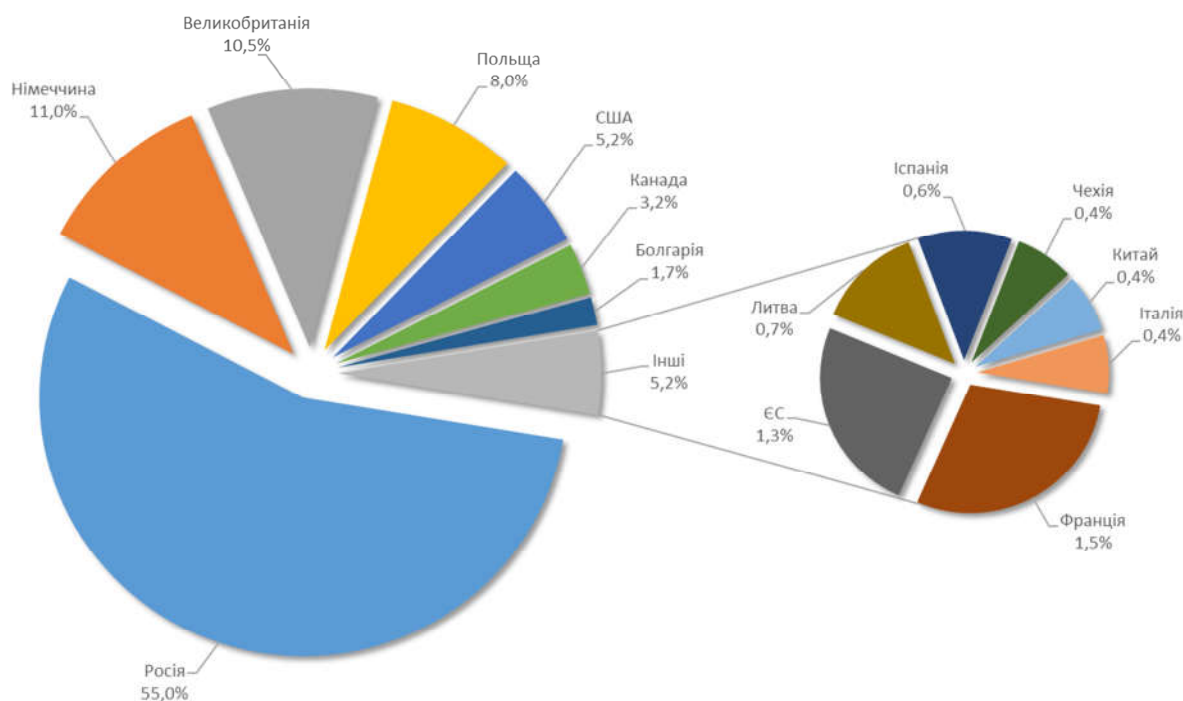
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС..... 3

Передрук – тільки з дозволу редакції

З повнотекстовою версією видання можна
ознайомитись на сайті
Центру досліджень соціальних комунікацій
nbuviar.gov.ua

Аналітичний ракурс

Моніторинг інформаційного поля за темою «Україна у фокусі іноземних ЗМІ» за період з 1 по 31 серпня 2020 р. дозволив виявити та проаналізувати 1317 повідомлень. Слід зауважити, що до загальної кількості матеріалів увійшло досить багато дублюючих републікацій новинних повідомлень. Така публікаційна стратегія характерна для російських ЗМІ.

Діаграма 1. Співвідношення кількості публікацій за країнами

Аналіз інформаційного поля продемонстрував, що топовою темою оглядового періоду стали проблеми війни на Сході України. Врегулювання конфлікту на Донбасі, зокрема, кадрові зміни у ТКГ у Мінську, часто обговорювали іноземні ЗМІ. Кандидатуру на посаду голови української делегації Л. Кравчука критично описували в медіа. Заяви Л. Кравчука, щодо подальшої роботи ТКГ та щодо «особливого статусу Донбасу» обговорювалися в інфопросторі російських ЗМІ. Робочий візит Федерального міністра закордонних справ Німеччини Гайко Мааса, під час якого основна увага була сконцентрована на врегулюванні військового конфлікту на Донбасі, спричиненого російською агресією, не залишився без уваги журналістів.

Резонансна справа, в якій фігурували члени приватної військової компанії «Вагнер», що причетні і до військових подій на Донбасі викликала активне обговорення в медіа, зауважимо, що західні ЗМІ подавали інформацію як факт, тобто без висновків та прогнозів, натомість російські – постійно моніторили ситуацію, відслідковували як реагує на дану справу українська влада та міжнародні політики. С. Руденко на сторінках «**Deutsche Welle**» у публікації *Коментар: РФ має бути задоволена скандалом навколо ПВК Вагнера в Україні* від 20.08.2020 р. висловлює свої думки щодо невдалої екстрадиції в Україну з Білорусі найманців з ПВК «Вагнера».

Проблема поширення коронавірусної інфекції COVID-19 в Україні досі залишається актуальною. Аналіз публікацій показав, що основними складовими теми залишається статистика

поширення COVID-19 та рівень смертності на території України, а також зміни адаптивного карантину, зокрема поділ на зони залежно від епідеміологічної ситуації в регіонах.

Події в Білорусі, передусім, протести білорусів і незаконні арешти громадян під час протестів стали головною темою для обговорення у світі. Що стосується української складової проблеми, то в публікаціях проводили паралелі між білоруськими акціями протестів та українським Майданом 2014 р. У відібраних статтях також зустрічалася інформація, яка стосувалася можливого вторгнення Росії на територію України зі сторони українсько-білоруського кордону та подальших військових дій в Україні. Часто транслювалися звинувачення зі сторони білоруського президента О. Лукашенка на адресу України у організації перевороту в його державі. Цікаві публікації пропонують «**Atlantic Council**» *Alarm bells in Ukraine as Lukashenka calls on Putin to rescue his crumbling regime* (Тривожні дзвінки в Україні, коли Лукашенко закликає Путіна врятувати свій режим, що руйнується) опубліковану 17.08.2020 р. та польська газета «**Wyborcza**» *Białoruś – oto co powinieli zrobić Zachód* (Білорусь – те, що повинен робити Захід) від 15.08.2020 р.

Скандальною залишається тема звинувачень, висунутих Міністерством юстиції США на адресу українського олігарха І. Коломойського в розкраданні мільярдів доларів з ПриватБанку та у використанні величезної кількості компаній для відмивання цих грошей в Сполучених Штатах і в світі. Періодично у просторі інфомедіа США, спливає інформація, яка стосується розслідувань пов'язаних з втручанням України у політику США. «**Deutsche Welle**» опублікувала аналітичний матеріал *Kandidat Biden i Ukraina: чи є у Зеленського привід для занепокоєння* від 21.08.2020 р., який стосується даної проблематики.

Українсько-російські відносини в основному описували російські журналісти. Вони акцентували увагу на тому, що Україна вийшла з чергових домовленостей про співпрацю з СНД; звинувачували Україну у створенні фейкового інтернет-проекту, де було задіяно понад 200 росіян для дестабілізації ситуації в Білорусі; поширювали, фактично на всіх аналізованих нами ресурсах, заяву Л. Кравчука про можливість відновлення водопостачання в Крим. У статті *Vladimir Putin's forever war against Ukraine continues* (Вічна війна Володимира Путіна проти України триває) опублікованій «**Atlantic Council**» описується роль В. Путіна та засоби, які застосовуються для дестабілізації ситуації в Україні з боку Росії.

Час від часу, у інфопросторі з'являються повідомлення, що стосуються релігійного життя в Україні, а також конфліктів ПЦУ та РПЦ в Україні.

Соціально-економічне становище в Україні протягом оглядового періоду висвітлювали рідко.

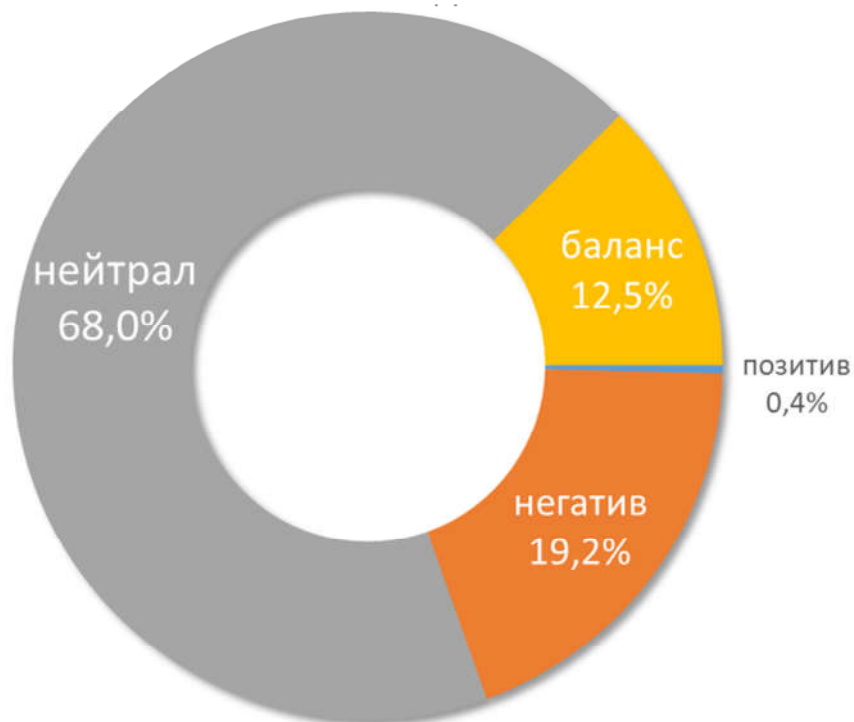
Діаграма 2. Загальна ієрархія тегів за тематичних групою

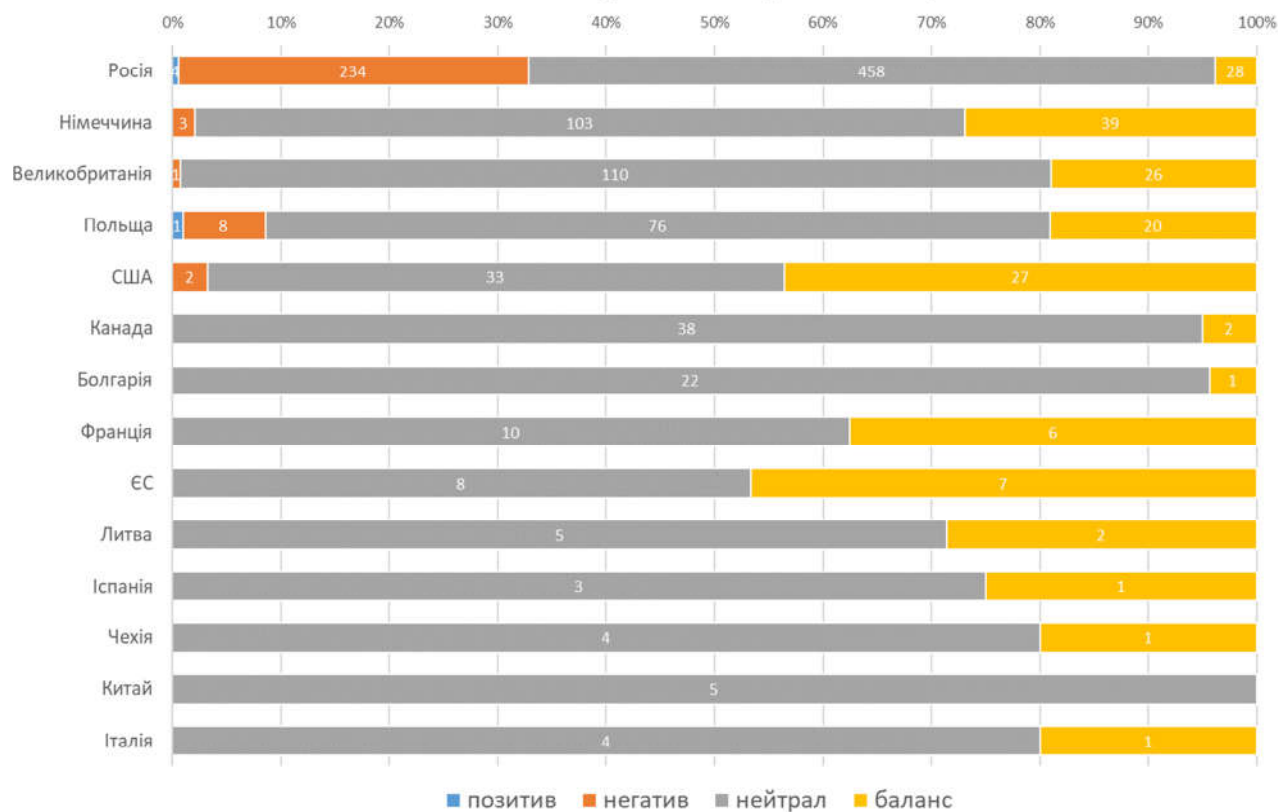
Діаграма 3. Розгалужена ієрархія найбільш згадуваних тегів, що мають свої підтеги

Інформація, подана іноземними ЗМІ та досліджена нами, має різний контекст (значення): передусім можна констатувати абсолютне переважання нейтрально забарвлених повідомлень, що містять головним чином констатацію фактів чи виклад думок; публікацій, які оцінені «негативно» виявлено суттєво, а компліментарних суджень про Україну чи події в ній – зовсім мало. Більш конкретнішу картину контексту повідомлень можна побачити на діаграмах 4 та 5.

Діаграма 4. Контекст повідомлень

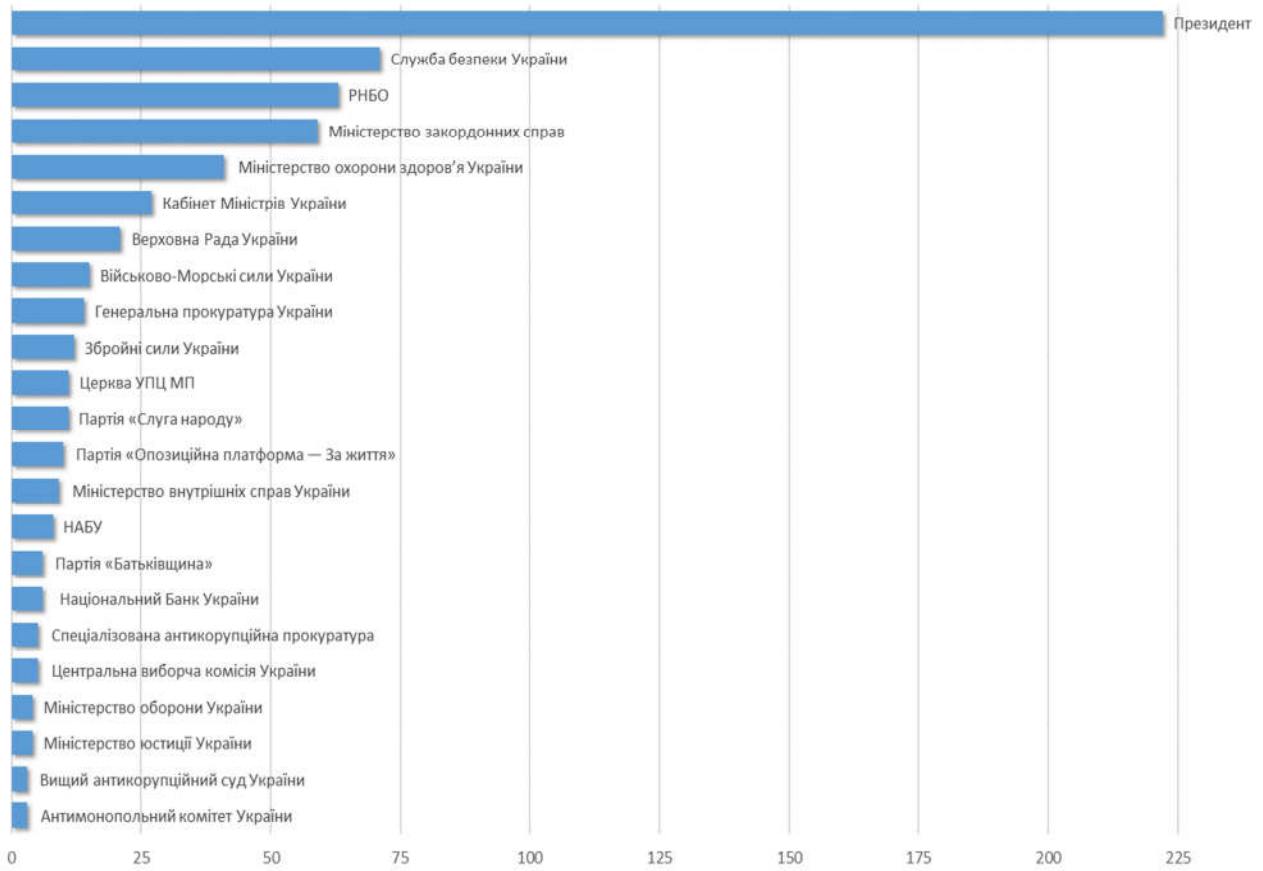
Діаграма 5. Контекст повідомлень за країнами світу

Аналізовані публікації про Україну мають перш за все інформативну тональність; дуже часто у інфопросторі РФ прослідковується присутність української тематики практично «у фоновому режимі»; найчастіше інформація, що подається російськими ЗМІ була скопійована з українських новинних сайтів, таких публікацій найбільше було виявлено за темою українсько-російських зв'язків. Такі новинні повідомлення, що констатують факти і не несуть оціночних суджень російських коментаторів, представлені як «нейтральні».

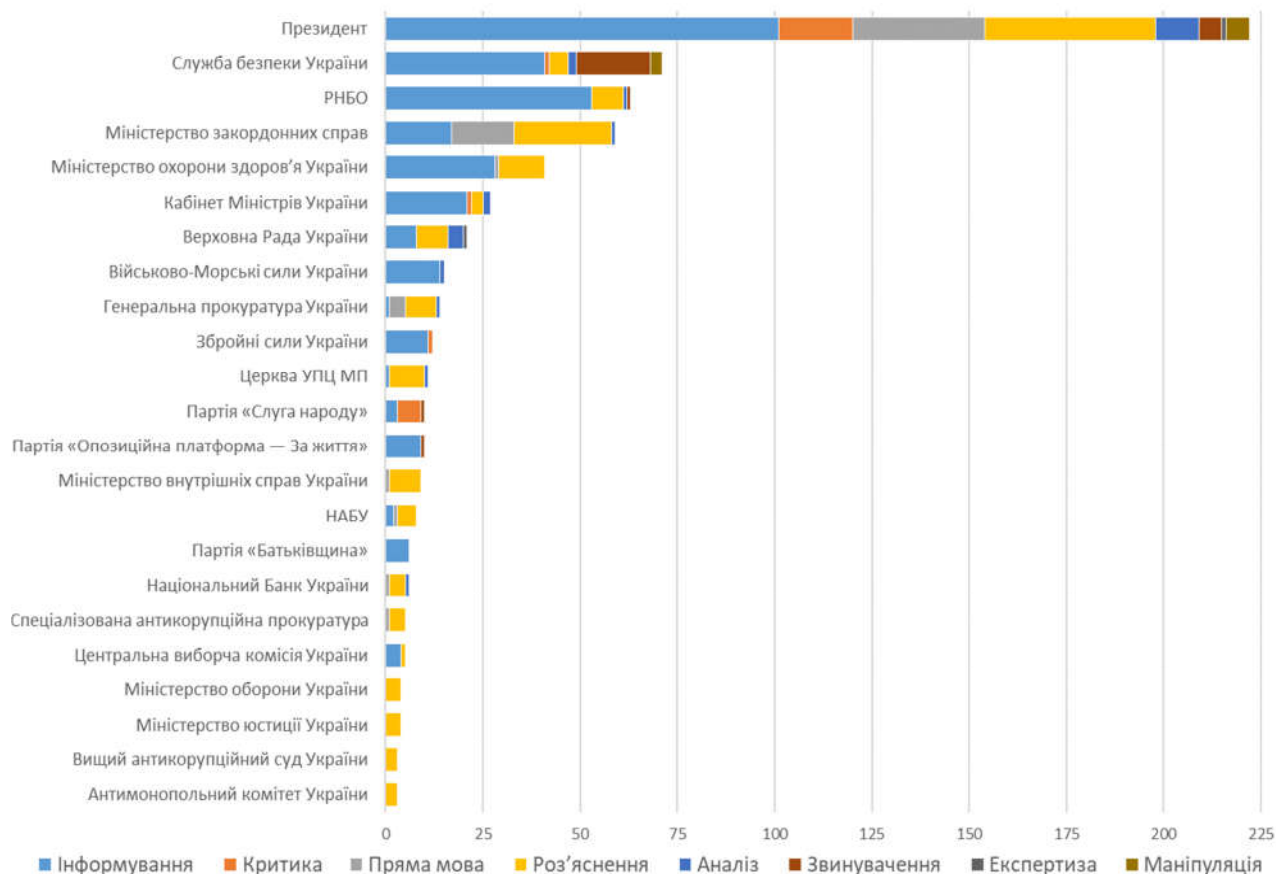

Діаграма 6. Інтенції (мета публікації)

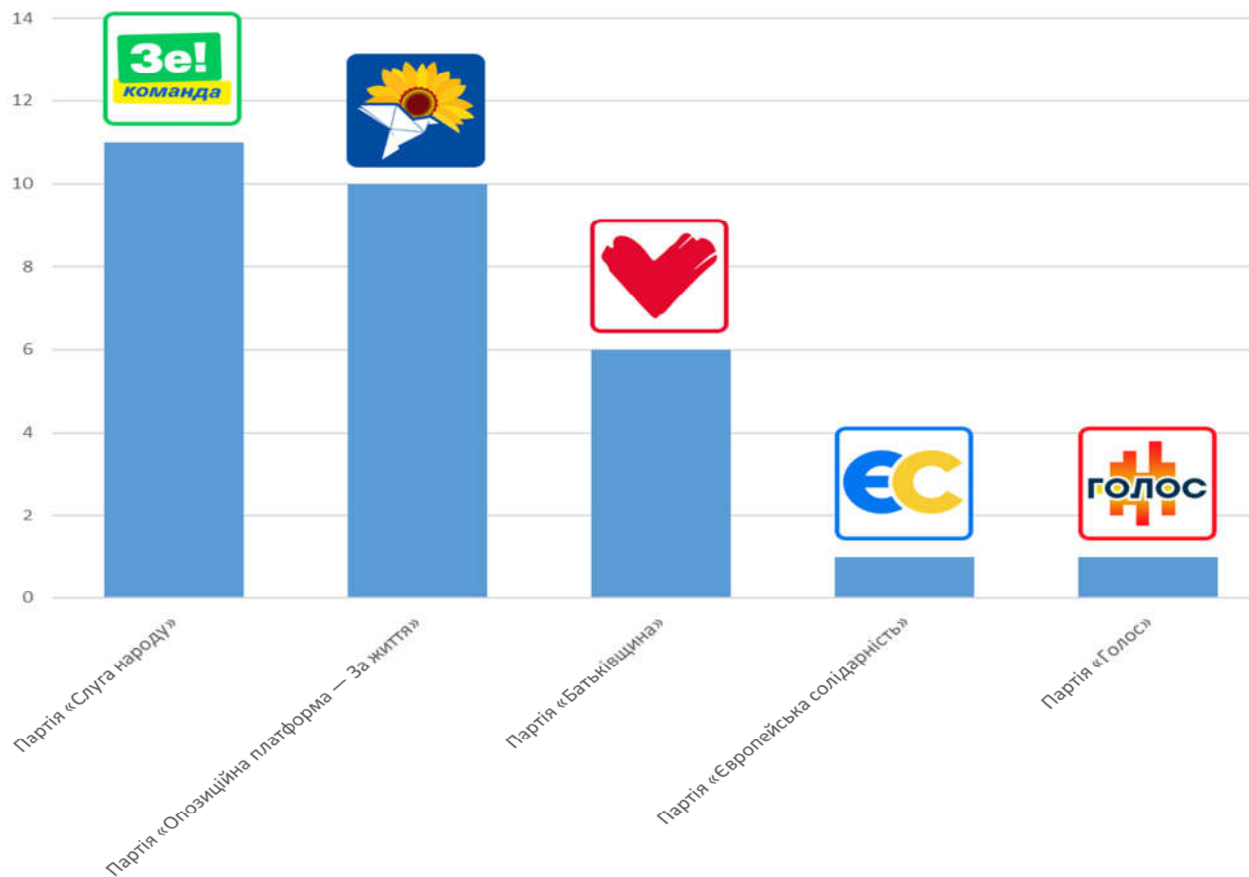

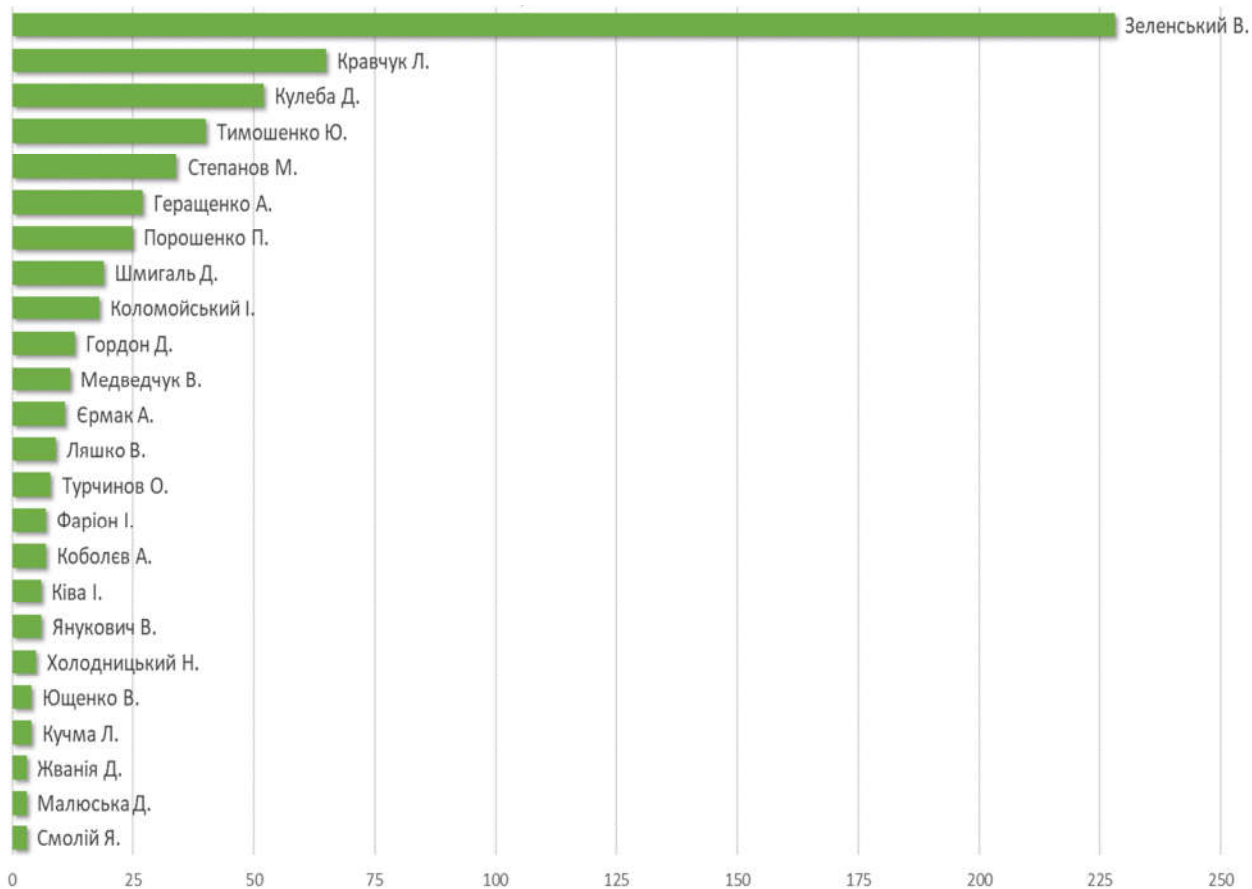
Діаграма 7. Соціальні інститути

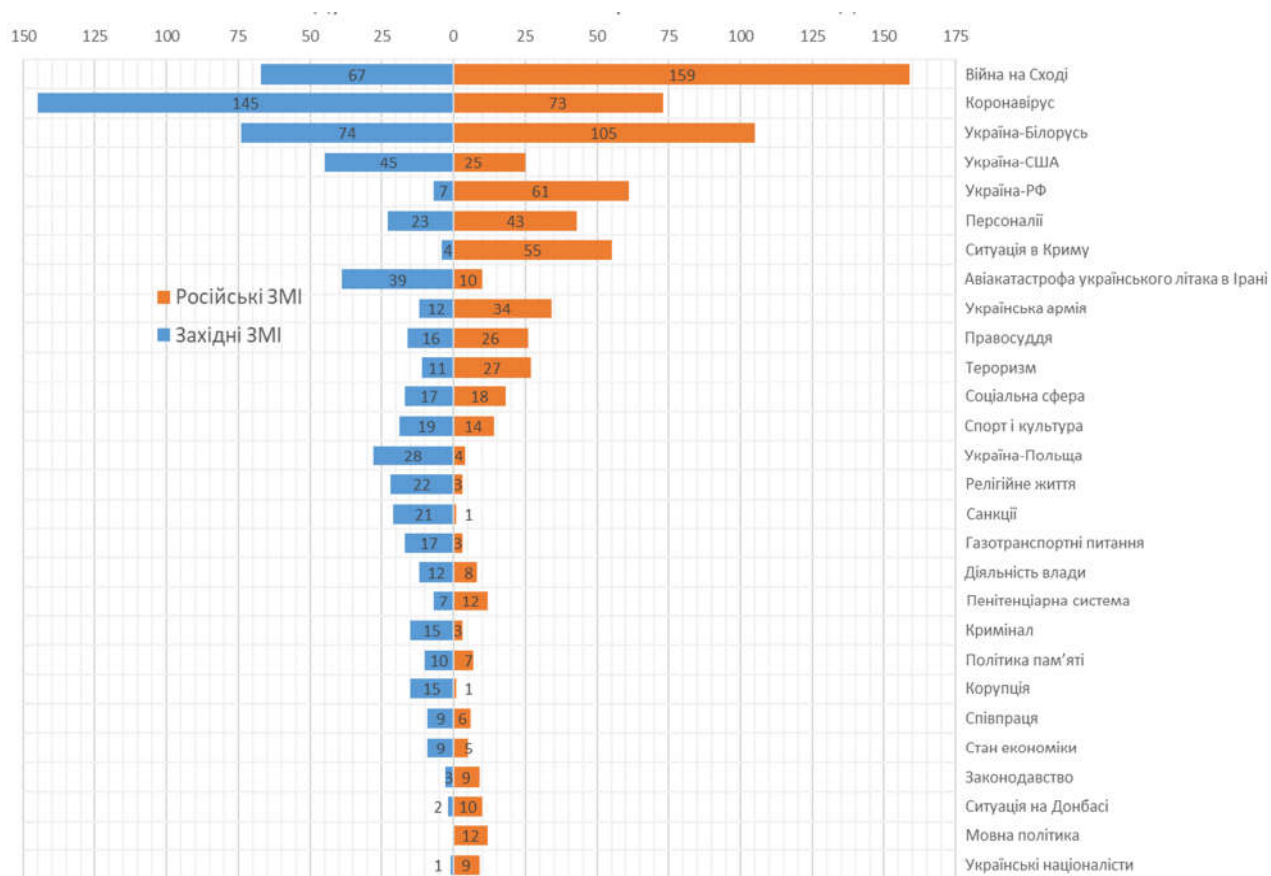
Діаграма 8. Іntenція (мета) повідомлень за соціальними інститутами

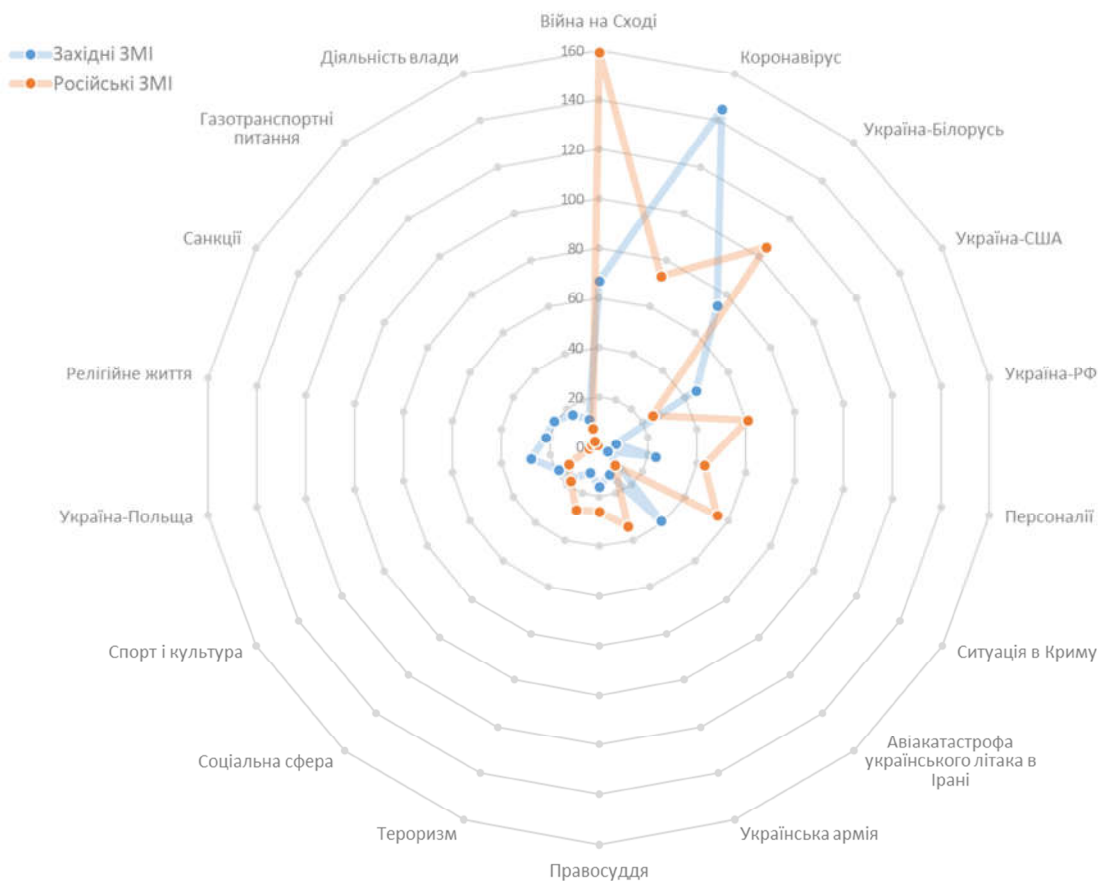
Діаграма 9. Згадувані партії

Діаграма 10. Персоналії

Діаграма 11. Найбільш згадувані тематичні теги в російських та західних ЗМІ

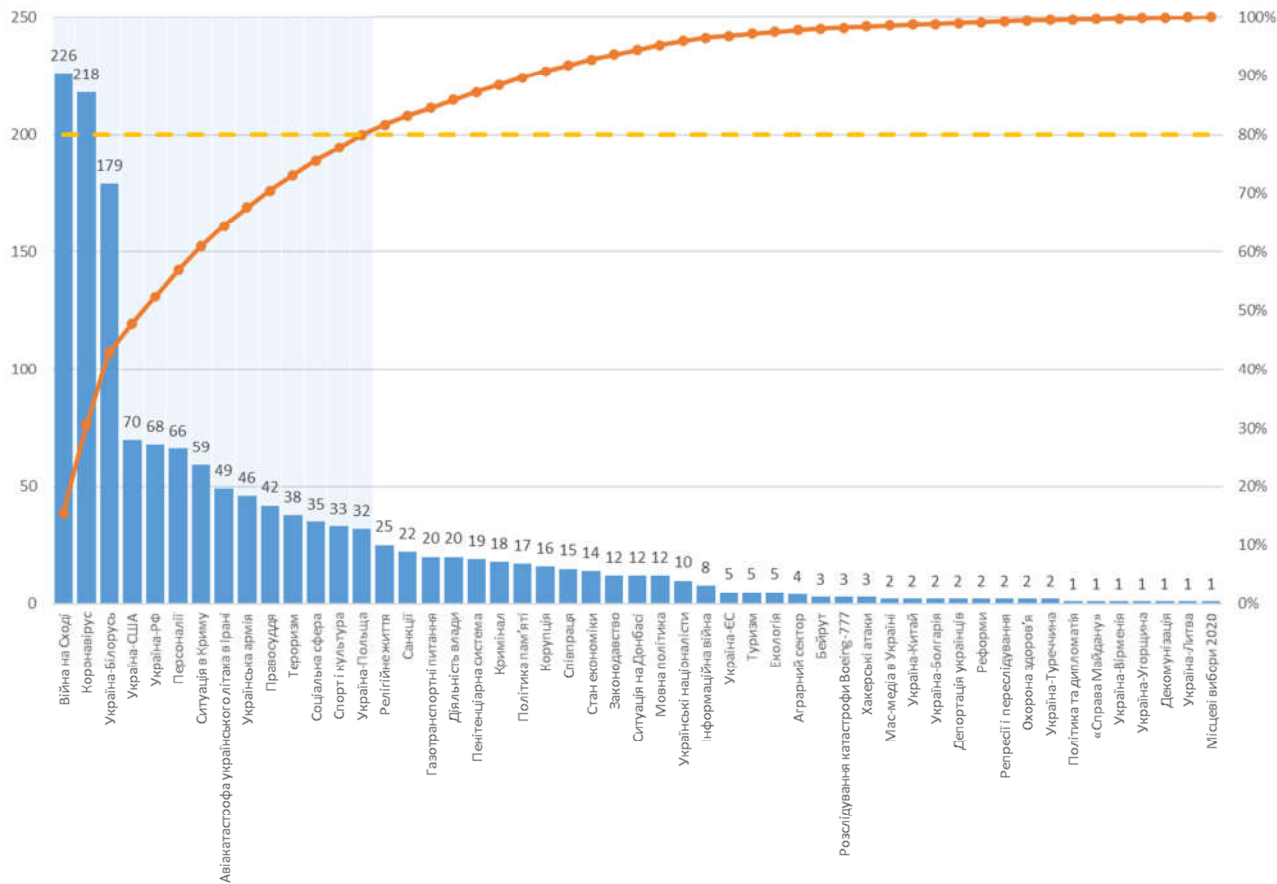

Діаграма 12. Найбільш згадувані тематичні теги в російських та західних ЗМІ

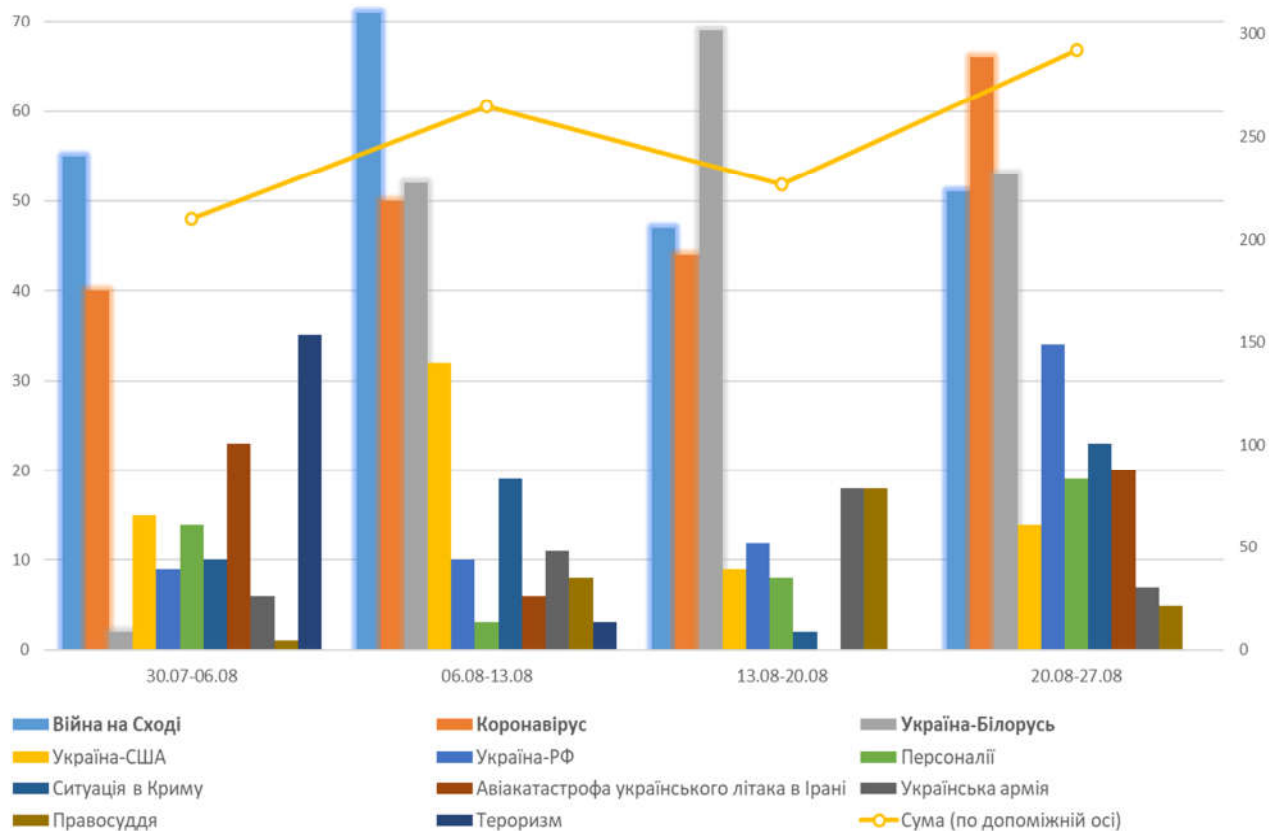

Діаграма 13. Масштабовані показники тегів, що не мають високих значень (виключно «Війна на Сході», «Коронавірус», «Україна-Білорусь»)

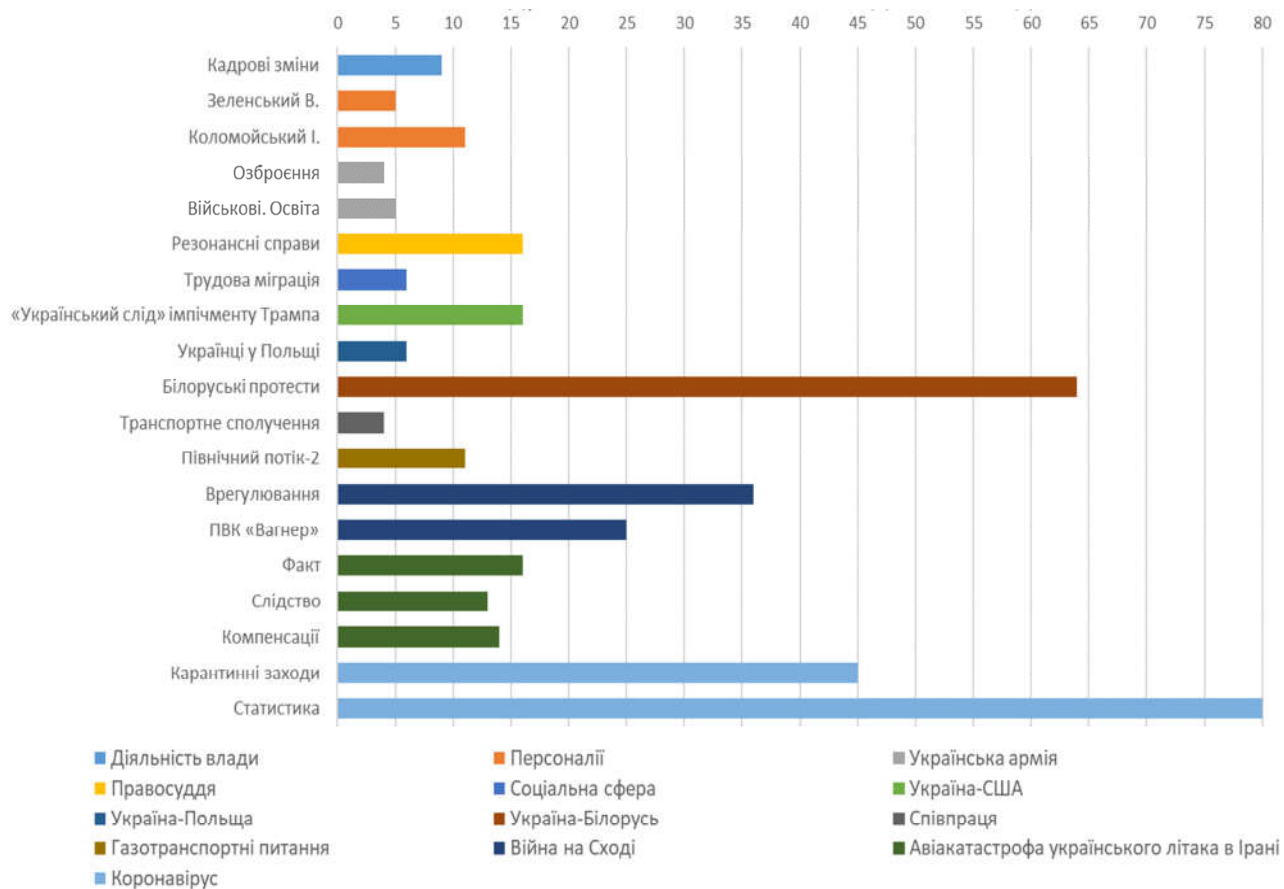

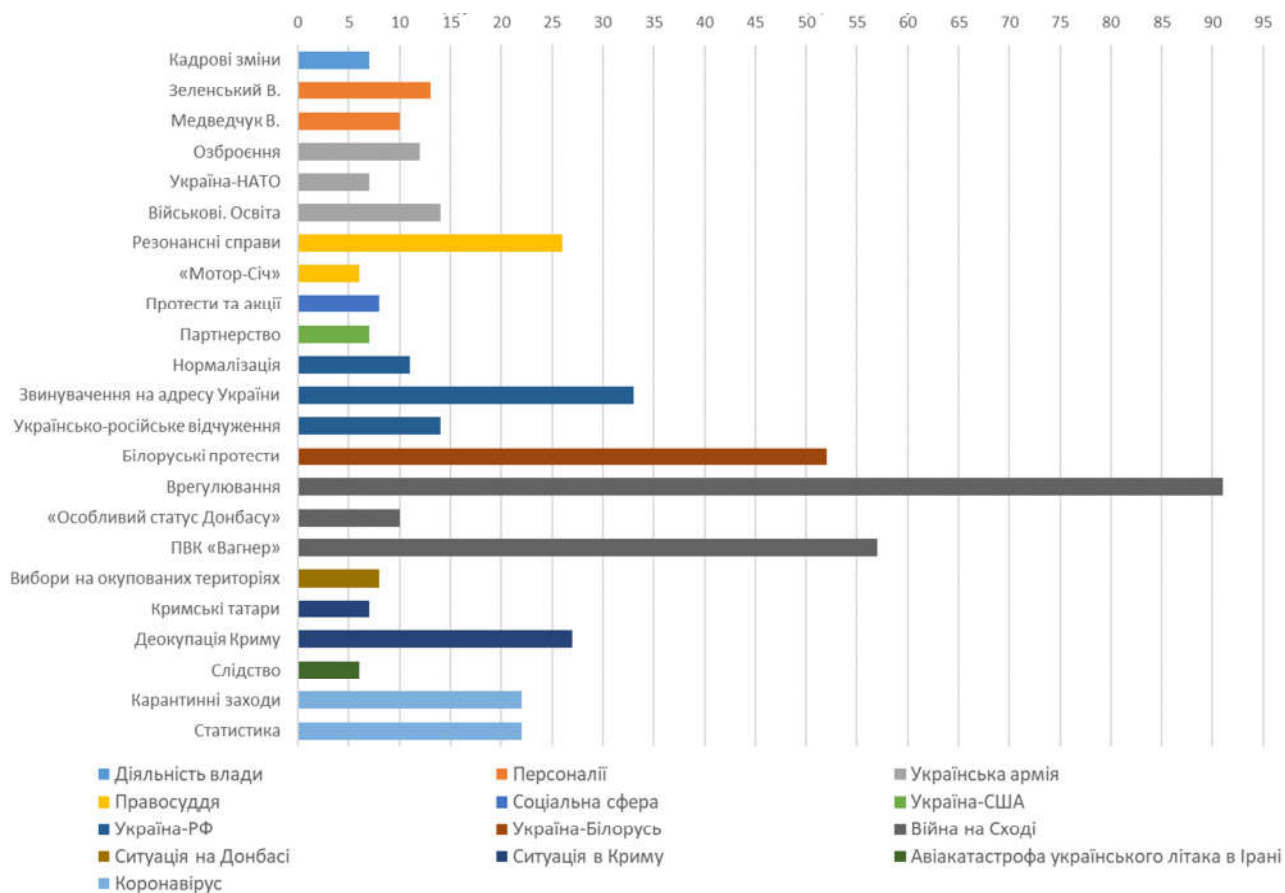
Діаграма 14. Найбільш топові тематичні теги, що формують 80% інформаційного простору (діаграма Парето)

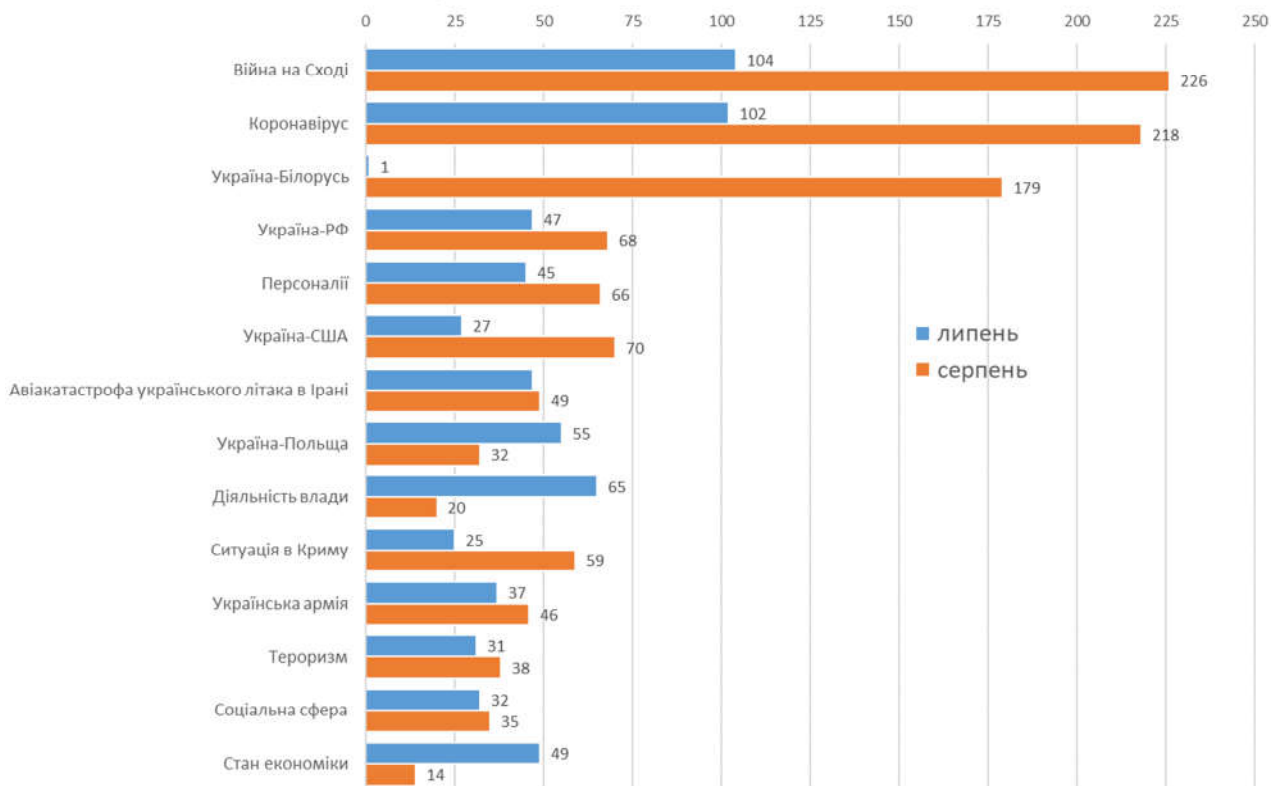
Діаграма 15. Динаміка найбільш топових тематичних тегів

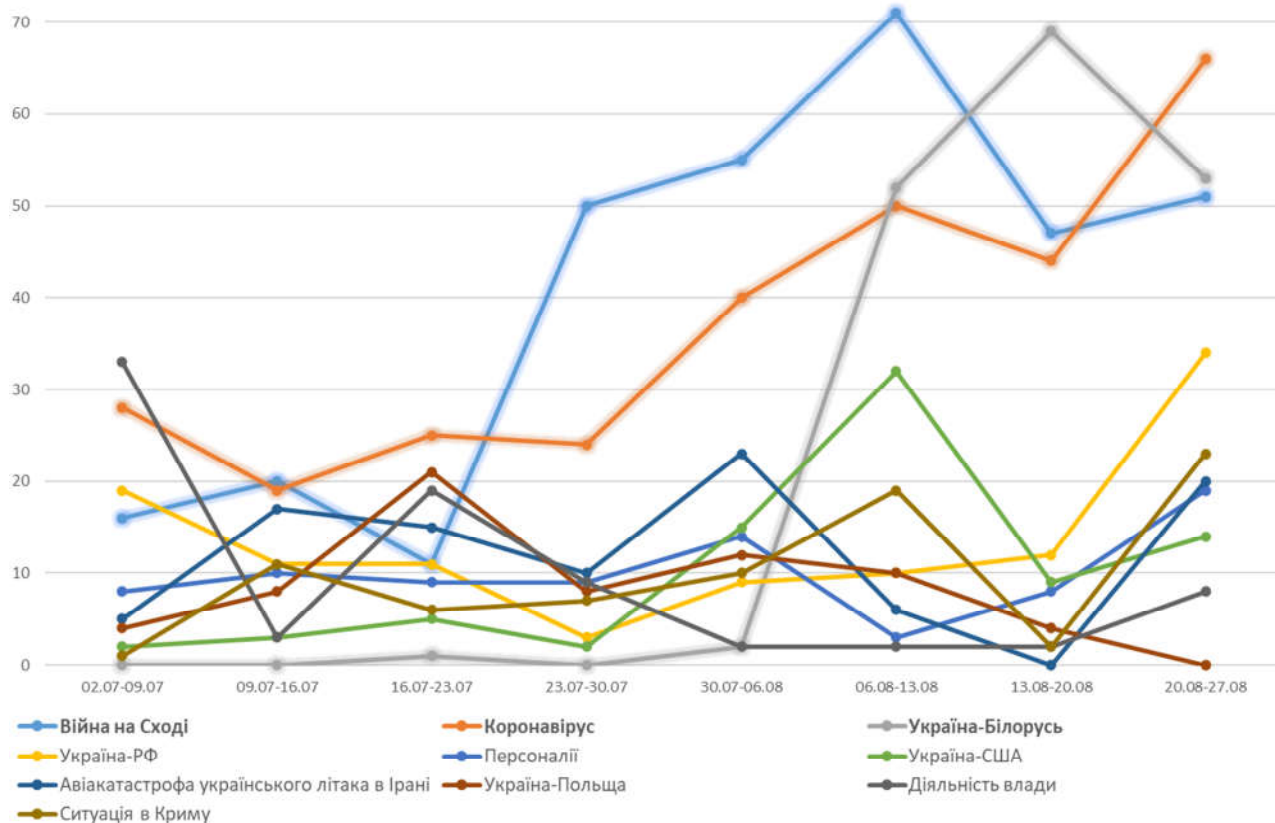
Діаграма 16. Найбільш згадувані тематичні теги та їх підтеги в західних ЗМІ

Діаграма 17. Найбільш згадувані тематичні теги та їх підтеги в російських ЗМІ

*Діаграма 18.
Порівняння кількості повідомлень найбільш топових тематичних тегів
за липень – серпень.*

Діаграма 19. Динаміка найбільш топових тематичних тегів за липень – серпень

УКРАЇНА У ФОКУСІ ІНОЗЕМНИХ ЗМІ: РЕФЕРАТИВНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

Серпень 2020

Інформаційно-аналітичний бюлетень
на базі оперативних матеріалів

Виконавці проєкту:

Т. Полтавець (відповідальна за випуск),
А. Берегельський (інфографіка),
О. Каращук, І. Соболева,
В. Вакульчук

Комп'ютерне верстання:

Н. Крапіва

Формат 60x90/8. Обл.-вид. арк. 0,17.

Видавець і виготовлювач
Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, Голосіївський просп., 3
siaz2014@ukr.net